

Opdrachtgever:

De heer A. Bos
Mingersborg 28 A
6367 JX VOERENDAAL

Datum: 18 maart 2019

Onderwerp:

Rapportage Quickscanonderzoek Ecologische Waarden Eikenhof (Mingersborg 28a), te Voerendaal (ons kenmerk: 19-411)

Opgesteld door:

De heer M.J.M Coenen

Geachte heer Bos,

Hierbij ontvangt u van ons de rapportage inzake de terreininspectie welke is uitgevoerd op 5 maart 2019, terplekke van de ingreeplocatie Eikenhof te Voerendaal.

Aanleiding

Het voornemen bestaat om terplekke van de onderzoekslocatie een verandering van bestemming te realiseren. In het kader van de Wet Natuurbescherming is het noodzakelijk om zicht te krijgen op mogelijke effecten ten aanzien van beschermde natuurwaarden. In figuur 1 is de onderzoekslocatie afgebeeld.

Figuur 1: Onderzoeks- en ingreepgebied

Onderzoeksmethodiek

De onderzoekslocatie is in zijn geheel doorkruist en onderzocht op het mogelijk aanwezig zijn van beschermde natuurwaarden.

Huidige situatie

In de huidige situatie is er op de locatie een woning, met enkele opstallen gelegen en een grote stenen (voormalige) bedrijfsloods, zie foto 1, 2 en 3. Rondom deze bebouwing ligt een grote tuin met voornamelijk gras en aan de randen een houtsingel opgebouwd uit diverse boomsoorten. De struikvegetatie is niet tot volledige wasdom ontwikkeld. Nagenoeg rondom het gehele onderzoeksgebied is een scheerhaag aanwezig, bestaande uit meerdere soorten (onder meer Spaanse aak, meidoorn en beuk).

Foto 1: Woongedeelte

Foto 2: Bedrijfsloods

Foto 3: Open opslagplaats

Aan de noordwestzijde van het bebouwde deel ligt een kort gemaaid (of begraasd) weiland met enkele kleine slecht ontwikkelde fruitbomen (halfstam), foto 4.

Foto 4: Weiland met fruitbomen

Aan de oostzijde van het bebouwde deel ligt een smalle geasfalteerde weg (Korenweg). Ten oosten daarvan ligt een graslandperceel, met een bredere beboste strook bestaande uit bomen en struiken, foto 5 en 6. Het bos bestaat uit relatief jonge bomen met nauwelijks struiken in de ondergroei. In dit beboste gebied ter hoogte van de Korenweg is een poel gelegen, foto 7.

Foto 5: Perceel ten oosten van de Korenweg

Foto 6: Zicht op de bosstrook

Foto 7: Zicht op de poel (rechtsboven het woonhuis met de Korenweg)

Het perceel aan de zuidzijde van de weg (Mingersborg) bestaat uit een sterk met kruidachtigen (braam en brandnetel) begroeid weilandje met meerdere fruitbomen, foto 8. Rondom is een haag aangeplant in het verleden, welke slecht onderhouden is/wordt, zie foto 9.

Foto 8: Grote walnoot in de fruitweide

Foto 9: Zicht op de verruiging van de fruitweide, met daarachter het haagplantsoen

Aanwezigheid van soorten

Vaatplanten

Vanwege het ontbreken van optimale groeiomstandigheden binnen het gehele onderzoeksterrein is het uitgesloten dat er beschermde plantensoorten voorkomen in het onderzochte gebied.

Ook uit de verspreidingsgegevens van deze soorten is op te maken dat er geen beschermde soorten te verwachten zijn (Bron: verspreidingsatlas.nl).

Effecten op beschermde soorten planten en vervolgmaatregelen in het kader van de Wet natuurbescherming (zoals nader onderzoek of een ontheffingsaanvraag) zijn daarmee geheel uit te sluiten.

Broedvogels (al of niet met jaarrond beschermde nesten)

In de vegetatie rondom het gebied en de situatie terplekke van de woning en de opstallen zijn geen nesten of mogelijk geschikte nestlocaties aangetroffen van soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (zoals steenuil, kerkuil, diverse roofvogels, huismus, gierzwaluw, boerenzwaluw en huiszwaluw). Er zijn evenmin sporen aangetroffen (zoals uitwerpselen en braakballen) die anders doen vermoeden.

De begroeiing vormt voor diverse kleinere vogelsoorten (struweelvogels) wel een geschikt broedbiotoop. Er zijn tijdens het veldonderzoek enkele soorten aangetroffen zoals ringmus, heggemus, roodborst, merel, koolmees en vink. De nesten van deze soorten zijn alleen tijdens het broedseizoen (als deze actief gebruikt worden) beschermd. Buiten de broedperiode mogen deze nestlocatie verwijderd worden.

Effecten op broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn in het geheel uit te sluiten, omdat er geen nesten en/of potentieel geschikte nestlocaties aanwezig of te verwachten zijn. Effecten op broedende vogels dient zoveel mogelijk voorkomen te worden. Het advies hierin is dan ook dat de werkzaamheden zoveel als mogelijk buiten de broedperiode van half maart tot en met half juli uitgevoerd worden, of dat de werkzaamheden starten voorafgaande aan het broedseizoen met doorloop tot binnen het broedseizoen. Door de toename van menselijke activiteiten zullen broedvogels minder snel geneigd zijn om daar dan te nestelen.

Uit de beschikbare literatuur (Avifauna van Limburg, NDFP en verspreidingsatlas.nl) blijkt eveneens dat er geen soorten voorkomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. De locatie vormt echter wel een geschikt jachtgebied voor soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, echter neemt het areaal niet dermate af dat het gehele terrein ongeschikt raakt als jachtgebied. Op grond hiervan is het mitigeren van geschikt jachtgebied niet aan de orde. Opgemerkt dient te worden dat het gebied verder aangesterkt wordt met de uitbreiding van bomen, fruitbomen en haagplantsoen en struweel, om zodoende een meer dichte begroeiing rondom te krijgen.

Grondgebonden zoogdieren

Op en rond het terrein komen geen beschermde zoogdieren voor. Daarvoor zijn de leefomstandigheden ongunstig te noemen. Er is te weinig dekking voor schuwere soorten (zoals dassen) in het gebied. Verder zijn er nergens aanwijzingen aangetroffen in het gebied die wijzen op de aanwezigheid van dergelijke soorten. Er zijn geen holen en/of burchten aangetroffen terplekke van konijnen, vossen en/of dassen. Voorts bevindt zich het terrein buiten het verspreidingsgebied van andere zwaar beschermde soortengrondgebonden zoogdieren. In de bomen zijn geen nesten aangetroffen (en ook zeker niet te verwachten) van eekhoorn.

Het terrein is qua habitat vrij klein en open. Alleen de zuidelijk gelegen verruigde fruitboomgaard vormt een geschikt leefgebied voor bijvoorbeeld hermelijn en wezel. Deze soorten maken gebruik van verruigde terreindelen en haagplantsoen om te huisvesten.

De meer beboste delen hebben nergens houtstapels of grote hoeveelheden valhout liggen, waar soorten als bunzing gebruik van kunnen maken als verblijf- en/of slaapplek.

Uit de geraadpleegde literatuur (Atlas Zoogdieren van Limburg) blijkt dat er, in het atlasblok waar het terrein in ligt, waarnemingen zijn van wezel en hermelijn. Voorts blijkt dat er in het betreffende atlasblok dassenburchten liggen.

Het kan dan ook niet geheel uitgesloten worden dat het terrein geen onderdeel uitmaakt van het leefgebied van soorten als das, wezel en hermelijn.

Het gebied bevindt zich binnen het leefgebied van wezel, hermelijn en das. Om te zorgen dat er geen negatieve effecten (aantasting van leefgebied) optreden is het noodzakelijk dat zoveel mogelijk haagelementen en ruigtestroken gehandhaafd blijven in het terrein. Door het aanbrengen van stapels met snoeiafval (van houtige gewassen) in de verschillende deelgebieden op het terrein, wordt een versterking gerealiseerd van het aanwezige biotoop van met name de kleine marterachtigen (wezel, hermelijn).

Effecten op de kwaliteit van het aanwezige leefgebied van de das zijn niet te verwachten met de herinrichting. Er blijft meer dan voldoende grasvegetatie over waar deze soort kan foerageren. Daarnaast zal er door de uitbreiding en verder aanplant van fruitbomen een bijdrage komen aan verbetering van het terrein als foerageergebied.

Op basis van bovenstaande, met de advisering tot behoudt van structuurrijke 'overhoeken' kan aangenomen worden dat de ingreep niet onherroepelijk leidt tot een permanente vernietiging van geschikt leefgebied (of als onderdeel hiervan) van bovengenoemde soorten (das, wezel, hermelijn).

In het gebied komen verder diverse andere soorten grondgebonden zoogdiersoorten voor. Hierbij moet gedacht worden aan diverse muizensoorten (leefgebied), konijn en haas (foerageergebied) en egel (foerageergebied).

Door zoveel mogelijk rekening te houden met de kwetsbare periode van de soorten kunnen directe effecten op individuen en hun leefomgeving geminimaliseerd en/of voorkomen worden.

Reptielen

Op grond van de aanwezigheid van het habitat is het niet ondenkbaar dat de begroeide en de sterk verruigde fruitboomgaard aan de zuidzijde van de Mingersborg door hazelworm gebruikt wordt als leefgebied. De oppervlakte is klein, maar vormt in potentie een geschikt terrein. Andere soorten reptielen zijn niet te verwachten, aangezien de locatie sterk geïsoleerd ligt ten opzichte van vindplaatsen van soorten als levendbarende hagedis. Uit de Herpetofauna atlas van Limburg blijkt dat er in het atlasblok waarnemingen bekend zijn van hazelworm en levendbarende hagedis. Deze laatste is echter na 1993 niet meer waargenomen in het betreffende atlasblok.

Effecten op reptielen zijn op voorhand niet geheel uit te sluiten. Om vast te stellen of de locatie dienstdoet als leefgebied voor hazelworm stellen we voor dit middels een plaatjesonderzoek (waarbij tapijttegels verspreid uitgelegd worden in het terrein) vastgesteld te krijgen. Het aanwezig zijn van levendbarende hagedis is niet te verwachten, daar het habitat niet optimaal is en vanwege het ontbreken van waarnemingen na 1993 (tijdens het reptielenonderzoek naar hazelworm zal wel gelet worden op eventuele aanwezigheid van de soort).

Amfibieën

Het gebied vormt in potentie een geschikt terrein voor amfibieën, aangezien er twee poelen gelegen zijn en er een landhabitat (in de vorm van een bebost terrein met een dikke strooisellaag) aanwezig is, welke geschikt is als overwinteringsplek. Uit de beschikbare waarnemingen (bron: Herpetofauna atlas, NDFP) blijkt dat er in het betreffende atlasblok soorten voorkomen zoals alpenwatersalamander, kleine watersalamander, bruine kikker en groene kikker (Complex).

De ingrepen terplekke leiden echter niet tot vernietiging en of negatieve effecten op aanwezige soorten, omdat de aanwezige habitats (poelen en de beboste delen) geheel intact blijven. In het kader van de Wet natuurbescherming leidt eea echter niet tot negatieve effecten en ook niet tot overtredingen van verbodsbepalingen.

Vleermuizen

De opstallen en de voormalige bedrijfsschuur vormen voor vleermuizen geen optimale vaste rust- en verblijfplaatsen. De opstallen zelf, zijn niet geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen, omdat er geen stabiel klimaat heerst en vanwege het ontbreken van geschikte hangplekken. Opgemerkt dient te worden dat er geen andere functies beoogd zijn in de soptallen aan het gebouw.

De voormalige stenen bedrijfsloods vormt eveneens geen geschikte locatie voor vleermuizen om als vaste rust- en verblijfplaats dienst te doen. Er zijn geen geschikte in- en uitvliegplekken aanwezig en het dakbeschot zelf is ongeschikt om aan te hangen. Inpandig zijn eveneens geen geschikte plekken aanwezig die vleermuizen kunnen benutten om weg te kruipen.

De woning zelf kan dienst doen als vaste rust- en verblijfplaats, omdat er wegkruipmogelijkheden zijn onder het dakbeschot (dakpannen) en in de beperkt aanwezige open stootvoegen. Aangezien er geen nieuw dak aangebracht wordt en er geen na-isolatie van de spouw zal worden uitgevoerd zijn er geen effecten te verwachten op eventueel aanwezige vleermuizen.

De begroeiing rondom het gehele gebied blijft geheel intact, en wordt op meerdere plekken zelfs aangevuld met nieuw opgaande struiken en bomen. Er is dan ook geen aantasting op het foerageergebied van vleermuizen te verwachten.

Er zijn geen laanelementen of anderzijds elementen aanwezig terplekke die (onder)deel uitmaken van een primaire vliegroute van en naar verblijfplaatsen en primaire jachtgebieden.

Effecten op vleermuizen zijn in het geheel uit te sluiten, daar er geen aantasting plaats heeft op primair gebruikte foerageergebieden, vliegroutes en/of mogelijke vaste rust- en verblijfplaatsen. In het kader van Wet natuurbescherming kan gesteld worden dat er geen overtredingen van verbodsbepalingen optreden en dat er geen nader onderzoek benodigd is.

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Er zijn geen bijzondere bloemrijke habitats aanwezig en/of in ontwikkeling op de onderzoekslocatie die door beschermde soorten dagvlinders en overige ongewervelden leefgebied (voortplantingsgebied) vormen.

Effecten op beschermde dagvlinders en overige ongewervelden treden daarmee in het geheel niet op.

De twee poelen kunnen fungeren als voortplantingsplek voor enkele soorten libellen, echter gelet op de voedselrijkdom en de ligging ervan te midden van beboste en/of grotendeels beschaduwde plekken is het aanwezig zijn van beschermde soorten geheel uit te sluiten. Uit de beschikbare literatuur (NDFF, Libellen atlas van Nederland) blijkt eveneens niet dat er zeldzame en/of beschermde soorten te verwachten zijn.

Samenvattend;

- ✘ Op de onderzoekslocatie zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aanwezig en/of te verwachten.
- ✘ Het woonhuis vormt in potentie ene geschikte locatie als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen, echter omdat er geen ingrepen plaatsvinden hier (zoals dakvervanging of na-isolatie van de spouw) en omdat het gehele begroeide deel aanwezig blijft treden er geen effecten op die in strijd zijn met de Wet natuurbescherming.

- ✚ De locatie vormt in potentie geschikt leefgebied voor hazelwormen. Om vast te stellen of deze aanwezig zijn is het noodzakelijk dit middels een plaatjesonderzoek uit te zoeken.
- ✚ Een deel van de locatie vormt in potentie geschikt leefgebied voor hermelijn en wezel. Effecten op deze soorten zijn te minimaliseren/te voorkomen door het aanbieden van takkenrillen, boomstamhopen en ruige vegetaties, met name aan de randen van de percelen. Om eventueel (in samenhang met het plaatjesonderzoek) een beeld te krijgen van het aanwezig zijn kunnen op enkele plekken cameravallen (inloop-cameravallen) geplaatst worden om dit vast te stellen).
- ✚ Er kunnen diverse soorten amfibieën voorkomen binnen de begrenzing en in de poelen en de beboste delen (voortplanting- en landhabitat). Effecten treden niet op, omdat er geen werkzaamheden binnen deze zones beoogd zijn.
- ✚ In het kader van de Wet natuurbescherming kan geconcludeerd worden dat er nader onderzoek nodig is om vast te stellen of er hazelwormen aanwezig zijn op de locatie. Dit onderzoek door middel van het plaatsen en controleren van tapijttegels dient in 2019 uitgevoerd te worden (periode mei, juni en juli), waarbij de locatie minimaal 2 keer per mand gecontroleerd dient te worden. Hierbij wordt tevens gelet op aanwezigheid van andere soorten.
- ✚ In combinatie met het plaatjesonderzoek kunnen tevens enkele cameravallen geplaatst worden om te zien of er sprake is van actueel leefgebied van wezel en hermelijn.
- ✚ Op dit moment is het niet noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen voor de beoogde ingrepen. Het is wel noodzakelijk om vastgesteld te krijgen of het gebied leefgebied vormt voor hazelworm (in kader van zorgplicht en recentelijke jurisprudentie inzake het vrijstellingenbesluit).
- ✚ Daarnaast dienen de beoogde werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van amfibieën en broedvogels uitgevoerd moeten worden. Deze kwetsbare periode loopt van februari tot en met half juli (vogels en amfibieën).

Met deze rapportage en dit advies hoopt Ecolybrium jullie van dienst te kunnen zijn.
Uw reactie wordt dan ook zeer op prijs gesteld.

Met vriendelijke groet,

Ecolybrium Ecologisch onderzoek & Advies
Martijn Coenen